

עבודת השם

פירוש "יהי"

נאספים אליו והוא קורא להם בחזקה לאמור אלה אלוהיך ישראל וימרר המראה הזה את יעקב מאד ביום אבדן יוסף בנו ויואמר אל לבו אם אוסיף אראה מראות כאלה ומתני.

ויהי ברגע הזה וירא יעקב והנה בית בנוי אבני אפל לפניו... ועם רב מאד נאספים אל הבית ומשתחווים לאליל נבזה ונמאס ואומרים אתה הוא אלוהינו... וכאשר יוסיפו האנשים לעבוד את האליל כן יכסה החושך את הארץ וכן יעלו עננים כבדים מקצה השמים ועד קצה השמים להכות את כל היקום בסנורים (עוורון) ויאמר יעקב בליבו אנחה הפעם ונפחתי נפשי באנחתי לבלתי אראה עוד את התעבות האלה אולם ברגע הזה קרבו אנשים רבים אל בית האליל ויחלו לנתון אותו וכאשר יוסיפו להכות את קורות הבית כן ימטט החושך וכן ילכו העננים האפלים הלוך וחסר וישמח יעקב על המראה הזה שמחה גדולה ויביט אל האיש אשר ציווה לנתון את בית האליל וירא והנה הוא הולך וקרב אל עגלי זהב ומשתחוה להם ויצר ליעקב מאד ויבט כה וכה וירא כי גם בני האיש הזה חוטאים ומחטיאים את העם וירגו תחתיו ויאמר ליוסף עתה זה הראיתי לדעת כי יצאו משני בניך ירבעם והוא ובניו... ויסר רוח ה' מעמי ועל כן לא אוכל לברך אותם לפני מותי...

וישמע יוסף את דברי יעקב אביו ויפול על פניו ארצה ויתפלל אל ה' לאמור אל מלא רחמים הן לא תשפוט את בני האדם כמעשיהם אשר הם נכונים לעשות כי אם כמעשיהם אשר הם עושים עתה על כן אנכי מתחנן אליך ה' לאמור אנא תנוח נא רוח קדשך על יעקב אבי לבעבור יברך את שני בני אשר לא חטאו לך ולא אצא היום מלפניך בבושת פנים וישמע ה' את תפילת יוסף וישב ליעקב את ששונו ותאורנה עיניו וישלח יעקב את יד ימינו וישת על ראש אפרים והוא הצעיר ואת שמאלו על ראש מנשה ויאמר אמנם יגדל מנשה בנך כי האיש גדעון אשר יצא ממנו יושיע את ישראל ואולם אחיו הקטן יגדל ממנו ויאמר יוסף הואיל נא אבי והגדת לי במה יגדל אפרים ממנשה?

ויען יעקב ויאמר מאפרים בנך יצא יהושע בן נון. הוא האיש אשר יביא את כל בני ארצה כנען ועשה נפלאות גדולות אשר לא נראו כמוהו ולא נשמעו מיום ברוא ה' שמים וארץ. כי ידבר לעיני בני ישראל לאמור שמש וירח עמדו בחצי השמים ולא תבואו עד כלותי את כל המלחמה אשר אנכי נלחם ושמע ה' בקולו ועשה כאשר דבר ועמדו השמש והירח ולא ימשו ממקומם עד אם כלה את מלחמתו ויברך יעקב את אפרים ואת מנשה לאמור ה' אלוהי ישמרכם מכל רע,

"ויקראו ימי ישראל למוות, ויקרא לבנו ליוסף ויאמר לו אם נא מצאתי חן בעיניך, (יהי מדינת) ויקראו ימי יעקב למוות ויבואו האנשים אשר הפקידם יוסף לשרת את אביו ולחיות שומרים לראשו ויאמרו לו אביך חולה ויצונו לאמור לכו אל יוסף בני ואמרתם לו בואה אל אביך כי דבר לו אליך ויהי כשמוע יוסף את דבריהם ויצר לו מאד. וימהר ויקח את שני בניו עמו את מנשה ואת אפרים ויבוא אל יעקב אביו. ויאמר יעקב הנה נא ידעתי בני, כי יבואו ימים וחיו המתים בדבר ה' אפס כי בראשונה יקיצו כל אלה הקבורים בארץ ישראל והקבורים בארץ אחרת יתנגלו במחילות ובמערות עד בואם ארצה ישראל והמר להם הדבר הזה מאד, ואף גם זאת בהקברי בארץ מצרים ובאו אנשי המקום והשתחוו לקברי כאשר ישתחוה איש לאלוהיו כי קדוש אני בעיניהם...

והיה ביום היות כל עפר ארץ מצרים לכנסם ועלו ובאו בגופתי על כן אנכי שואל ממך בני את השאלה הזאת לאמור במותי ונשאתני ממצרים וקברתני בקבורת אבותי במערת המכפלה ועתה בני אם תיתן לי את שאלתי ושמחתי שמחה גדולה ואם אין ויצאה נפשי כרגע ומתתי ויאמר יוסף שלום לך אבי אנכי אעשה לך ככל אשר דברת אלי ויאמר יעקב השבעה נא לי בני וישבע יוסף על הדבר הזה וישתחו יעקב ליוסף כי אמר בני מושל בכל ארץ מצרים על כן אשים לו את הכבוד הזה. ברגע הזה מלא כל הבית אורה גדולה וידע יעקב כי בא אליו ה' ויעמוד מראשותיו אחר הדברים האלה לקח יוסף את מנשה ואת אפרים ויגש אותם אל יעקב אביו לבעבור יברכם אולם ברגע הזה יסת כבוד ה' מעל יעקב ותחשכנה עיניו פתאום ויחרד יעקב ויבהל מאד וירא והנה מתוך החושך עולה לקראתו אחד ממלכי ישראל ובידו עגלי זהב ועם רב מאד

16:29	כניסת השבת
17:32	צאת השבת
16:51	שקיעה
18:03	ה. תם
6:49	הנץ

הפסוק: "ויקראו ימי דוד"

והרביבתם ופריתם והייתם כדגי הים אשר לא תשלט
בם עין איש לדעה. ויהי כאשר כילה יעקב לברך את
אפרים ואת מנשה ויצא יוסף מאת פני אביו בשמחה
רבה.

**וְשִׁכְבְּתִי, עִס־אֲבֹתִי, וְנִשְׁאָתִי מִמִּצְרַיִם, וְקִבְרַתִּי
בְּקִבְרֹתָם;** (ויחי מרדכי) וייפול יוסף על פני אביו ויצעק
צעקה גדולה ומרה ויבך הרבה ככה ויקרא אביו אביו!
ויקראו אחיו ונשיהם ובניהם את שמלותיהם וישימו שקים
במתניהם ויזרקו עפר על ראשיהם השמימה וימררו
בבכי ויודע דבר מות יעקב לכל אנשי מצרים וימהרו ויבאו
ליעקב לספור לו ולבכותו. ויהי אחרי כן ויצו יוסף את
עבדיו הרופאים לחנוט את יעקב אביו בכל מיני בשמים
ועשו הרופאים ככל אשר יצו יוסף אדוניהם. ויעברו
שבעים יום אחרי מות יעקב ויאמר יוסף בליבו עתה באה
העת אשר אשאל מאת פרעה לתתי להלך ארצה כנען
לקבור שם את אבי אפס כי אנכי לא אלך אליו הארמונה

לדבר עמו פן תשמענה אזני ביום המר הבזה בקול שרים-
ושרות אשר בארמון המלך... על כן אין טוב לי בלתי אם
אגיד את שאלתי אל האמנת אשר בבית פרעה ואמרה
למלכה והגידה בשמי למלך וישלח יוסף ויקרא לאמנת
ויאמר לה הואילי נא ואמרת למלכה ותגיד לפרעה לאמור
תנה את יוסף לקבור את אביו בארץ כנען כאשר השביעהו
לפני מותו וישמע פרעה וישלח אל יוסף לאמור לו לא אוכל
תת אותך ללכת ארצה כנען לקבור את אביך וישלח יוסף
אל פרעה ויאמר לו אתה השבעתני לבלתי גלות את סודך
ואבי השביעני לקבורו בארץ כנען... והיה אם לא תתנני
להקים את השבועה אשר השביעני אבי כי קטן הדבר
בעיניך ונקיתי אז גם מן השבועה אשר השבעתני אתה
ביום ההוא.. ויהי כשמוע פרעה את הדברים האלה ויחדד
חרדה גדולה עד מאד וישלח אל יוסף לאמור לו אל תהיה
שבועה קלה בעיניך עלה וקבור את אביך, כאשר
השביעך!...

סיפור בהמשכים "אינו נוסע בשבת" חלק א.

תרע"ה. ימי מלחמת-העולם הראשונה. הקרבות גברו והתרחבו
בערי ליטא, שהיו בשליטת האימפריה הרוסית, גברה הדאגה
לנוכח התקרבות צבאות הקיסרות הגרמנית. רבי ישראל-מאיר
הכהן, מהעיירה ראדין, המוכר בכינויו 'החפץ חיים', הכריז כי
אם יתקרבו הגרמנים, יעזוב מיד את העיירה וייסע אל מרכז
רוסיה. לא עברו ימים רבים והם נאלצו לארוז את מיטלטליהם
במהירות ולצאת לדרך. בימים ההם, ימי מלחמה טרופים, לא
היו רכבות רבות, והן נסעו בתדירות נמוכה. מסילת ברזל
ראשית אחת שימשה לתנועת הרכבות שחצו את המדינה.
'החפץ חיים', אשתו ושני ילדיו, ועמם הרב אלחנן וסרמן ובני
משפחתו וחבורה מצומצמת של תלמידים, הצליחו לעלות אל
רכבת שיוצא ביום ראשון בשבוע לעבר פנים רוסיה. הקרונות
היו דחוסים והנסיגה איטית. בגלל תנועת רכבות צבאיות
נאלצה הרכבת לעצור תכופות לשעות או אף לימים. במשך כל
השבוע הצליחה הרכבת להתקדם אך מעט, וביום שישי הייתה
קרובה אל העיר מולדוצ'נה, שבה התגוררו יהודים רבים. אולם
למרבה האכזבה, דווקא בהיותה קרובה כל-כך, האטה הרכבת
את קצב הנוסיעה. בני החבורה נשכו את שפתותיהם, והביטו
בשמש הנוטה מערבה. בליבם רחשו תפילה שהרכבת תצליח
להגיע אל העיר קודם כניסת השבת. תקוותיהם נמוגו. היה
ברור כי בקצב הזה תגיע הרכבת לעיר לאחר כניסת השבת.
'החפץ חיים' היה שקוע בשרעפיו, ופתאום ננער ואמר: "אתם
יכולים להמשיך בנסיעה, כי הירידה מהרכבת כרוכה בפיקוח
נפש, אך אני מעדיף לשובת בשדה מלחלל את השבת".
הנוכחים נדהמו. הם ניסו להבהיר לו את חומרת הסכנה
הצפויה למי שיימצא בשטח פתוח. בעינות מלחמה כל אדם
זר נחשד כמרגל, ועלולים לירות בו בלי דין ומשפט. אולם
'החפץ חיים' היה נחוש ואמר כי הוא מוכן למסור את נפשו
בעד קדושת השבת. לאחר שהתברר כי אין סיכוי להניאו
מהחלטתו הודיע רבי אלחנן וסרמן כי יצטרף אליו.
בעקבותיהם החליטה כל החבורה לרדת מהרכבת ולשובת
בשדה. הם ניצלו עזירה רגעית של הרכבת ומיהרו לרדת ממנה
הם ומיטלטליהם. כדי לזרז את הירידה פנו הנשים והילדים אל
הדלת שהייתה בצד אחד של הקרון והגברים ירדו מהצד השני.
אך פתאום התברר להם שלא יוכלו לאחד את הקבוצה. זקיף
ששמר על המסילה חשד בחבורה המוזרה כי בכוונתה לגרום
נזק למסילה, ואסר עליהם להתקרב אליה. אלה היו רגעים של
אובדן עצות. הגברים עומדים מצד אחד, ובצד השני עומדים
הנשים והילדים ובוכים... **ההמשך יבוא!**

פנית ההלכות "הלכות מילה בשבת"

מא. אסור למול גר בשבת, ואף לא בימי חמישי ושישי, כדי
שלא יצטרכו לחלל עליו שבת אם יחלה ביום השלישי
למילה. וכל שכן שאין למול - אף בימי החול - גרים שנתגידו
בגידור רפורמי, שכל גידור שאין בו קבלת מצוות אינו גידור על
פי ההלכה. (ילקוט יוסף שבת ד' עמוד שנה)

מב. וכל זה דווקא במילה שהיא בוודאי שלא בזמנה, אבל
תינוק שנולד ביום רביעי בבין השמשות, שדינו למולו בשבוע
הבא ביום חמישי, אסור לדחות את המילה לאחר השבת,
אלא מלין אותו ביום חמישי. ולא עוד אלא אפילו תינוק
שנולד ביום שני בבין השמשות, ובשבוע שאחריו חלו ב' ימי
ראש השנה בימי שלישי ורביעי, מותר למולו ביום חמישי
שאחריו. שהוא זמנו. (ילקוט יוסף שבת כרך ד' עמוד שנה)

מג. תינוק שנדחית מילתו לאחר שחלה, ולאחר שהבריא
המתינו לו כדון שבעה ימים, וכבר עבר יום השמיני ללידתו,
גם בזה אין למולו בימים ה' ו', אלא ידחו המילה ליום ראשון.
(ילקוט יוסף שבת כרך ד' עמוד שנה)

עלון זה לעילוי נשמתו

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאונו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורמן בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.asef@gmail.com
כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי לדעת, דרשו, ועוד..